

DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XIX.

ZATURDAG den 20-ten AUGUSTUS, 1831.

N. 33

Gedrukt en Zaturdag's morgens uitgegeven ter Drukkery voor Zyne Majesteit den Koning der Nederlanden, door De Weduwe WILLIAM LEE.

Iest over de Handel-Maatschappij.

By de belangryke veranderingen die er sedert eenigen tyd in ons Vadenland hebben plaats gehad, en zeker nog door meerdere zullen gevolgd worden, kwam my voor den geest, wat voor het vervolg wel het lot van de Handel-Maatschappij wezen zal.—Omtrent de duurzaamheid van dat ligchaam ontstond by my wel geen twyfel, daar de stichting van hetzelfde door Z. M. den Koning van Holland, met overleg van Hollanders, in het belang der Kolonien van Holland heeft plaats gehad; dat Brabant daarby in verband is gekomen, doet myns inziens wel niets ter zake; het doel waarom de oprigting heeft plaats gehad, is met de scheiding van Holland en België niet verloren geraakt, integendeel zal dit by vervolg beter en met meerder vrucht te bereiken zyn.

Veranderingen en wyzigingen zullen er intusschen plaats moeten hebben, welke zich speciaal zullen moeten bepalen tot vereenvoudiging van het bestuur, waardoor jaarlyks veel zal kunnen bezuinigd worden, en waartoe de omstandigheden van zelve zullen henen leiden.—veranderingen in de conditien van verkoopen, gebragt op de oude Hollandesche wyze, waardoor de tweede hand hersteld, en de byval van de algemeenen koopmansgeest te verwachten zal zyn.

Een derde vermindering van het kapitaal, bewerkstelligd door eene nieuwe Amortisatie, geveurendigd aan den afstand van België, waarheen voor het vervolg geen retouren meer kunnen geschieden, daarmede wordt de garantie aan Z. M. gemakkelijker gemaakt, en door ja verminderde rentebetaling zullen voordeelen zoo veel te eerder te verkrygen zyn.

Door den handel uitsluitend te bepalen, tot de O. I. bezittingen in den Theehandel, zonder zich in te laten met andere ondernemingen, waartoe zodanig eene inrigting mindere geschiktheid heeft.

Met dezen ruwen omtrek van de te maken veranderingen geloof ik dat dit ligchaam aan ons land op den duur, groote en duurzame voordeelen zoude afwerpen, zelfs beter dan dit tot hiertoe heeft plaats gehad; behalve het aanzienlyk getal Reederyen, welke daarby hunnen steun vinden, en met welker teruggang een nieuwe ramp te verwachten zoude zyn, is er een groot voordeel in gelegen, de Koffijmarkt alhier daarby te behouden; daardoor worden de buitenlandsche commissien herwaarts gelokt, en de uitzigten bestaan dat wy daarvan een grooter aandeel, dan immer, zullen bekomen, daar men te Antwerpen die gelegenheid missen zal.

De halve Maan op de Kerken van Moskou.

Op byna al de kerken van Moskou ziet men de halve maan blinken, onder het kruis des Verlossers. Het volgende is de verklaring, welke aan die zonderlinge zamenvoeging gegeven wordt. Gedurende de twee honderd jaren, in welke de Tartaren meester in Rusland waren, veranderden zy een voor een de Christelyke kerken in Moskou, en plaatsen de halve maan, het zinnebeeld van hun geloof, daarboven op. Toen nu de Grootvorst Iwan Wasiliewitsch de Tartaren (1478) uit het Russische ryk verjaagd had, liet hy de halve maan niet van de kerken afnemen, maar deed het kruis daarboven plaatsen, als een glorioryk zegeteeken van de Christelyke over de Mahomedaansche godsdienst.

Zonderlinge berekening.

Wanneer men uit de gezamenlyke menagerien van Europa de wilde dieren in een groot bosch losliet, zouden er, volgens de berekening van een beroemden rondreizenden menageriehouder, 225 Leeuwen 280 Tygers, 302 Luipaarden, 470 Panthers, 80 Tygerkatten, 76 wilde Stieren, 67 Olifanten, 10 Rhinoceros, 1400 Beest.

2700 Wolven, 78 Ratslangen, 216 Reuzenslangen, 1040 Hyenas en 96 Krokodillen by elkander komen. Eene menigte van 50,000 menschen zou deze beesten bezwaarlyk meester worden.

Nieuwe Uitvinding.

Te Riga worden kanonnen vervaardigd, die zich zelve laden; terwyl men ze namelyk voortduwt, laden de raders de loopen en doen dezelve even zoo snel losbranden. Deze kanonnen lossen het schot uit vier monden, en vergoeden hierdoor weder het gebrek, dat men hen geene zeer juiste rigting kan geven.

Aanteekening betreffende Christophorus Colombo (*).

Al wat betrekking heeft tot het aandenken van Grootemannen, wordt door eene dankbare nakomelingschap als hoogst gewigtig beschouwd en met de gevoelvolste belangstelling ter harte genomen.

Christoph Colombo is de ontdekker der nieuwe wereld, hoezeer dan ook op onregmatige wyze zekere Americo Vespuccius daarvan den naam draagt; deze ook was zeeman, doch heeft nimmer het bestuur over eenig schip gehad, en kan hem derhalve de groote eer dier ontdekking niet toekomen. Christoph daarentegen behoort buiten kyf onder de meest beroemde mannen te worden geteld, van wien het ten allen tyde hoogst belangryk zyn zal, alles te weten.

Zyne eigenlyke geboorteplaats is niet genoeg bekend; tot dus verre heeft men gemeend, dat hy te Genua het eerst het levenslicht had aanschouwd, en wel omdat zyn vader aldaar gewoond en eene lakenwevery gedreven had. Hy was van adelyken bloede, doch door wederwaardigheden tot eenen verminderden staat vervallen. Het adelyke slot van Colombo's nabestaanden, hetwelk nog aan deszelfs geslacht behoort, is Cuccaro in het voormalige Piemontesche hertogdom Montferrat, en op dit Erfgoed, naar hetwelk Colombo's familie zich Cuccaro schryft, werd ook onze Christoph geboren, die, waarschynlyk uit een zwak van ydelheid, den vernederden staat zyns geslachts daardoor heeft willen verbergen, dat hy zyne ware geboorteplaats verloochende, en het deed voorkomen als ware Genua zyne vaderstad.

De eigenlyke geboorte plek des beroemden mans in diensvolgens niet eerder bekend geworden, vóór, in het jaar 1578, zyne nakomelingschap in mannelyk oir, met zynen oud-oom Don Diego was uitgestorven, en de zytakken van het geslacht Cuccaro nu ook aanspraak maakten op het door Christoph Colombo gestichte majoraat. In het des betrekkelyk proces, hetwelk ten voordeele van Christophs oud-oom van vrouwelyke zyde, zekeren Don Alvaro werd uitgewezen, kwam ook de geboorteplaats des wereldontdekkers te berde, en het werd bewezen dat de groote Colomb op het erfgoed Cuccaro, het adelyk familieslot der Colombo's, was geboren.

Zeer omstandig wordt dit alles ontwikkeld en gestaafd in het vóór slechts 22 jaren uitgekomen werk: *Della patria di Christophoro Colomb, dissertazione pubblicata nella Memorie dell' Accademia imperiale della Scienze di Torino etc, Firenze 1808, in octavo*; met het afbeeldsel van Cristoph Colombo, naar een oud schildery toebehoorende aan den heer Fidele Guilielmo Colombo te Cuccaro.

(*). Dus moet 's mans naam geschreven worden, zoo als zulks blykt uit zyne nog aanwezige handteekeningen en verklaring zynen nabestaanden, De naam Colon,, in het bekende Graafschift des grooten wereldontdekkers. "A Castilla y a Leon Nuevo mundo die Colon" (Columbus eehonk aan Castille en Leen de nieuwe wereld) is alleen om het rym dus gesteld.

HUSSEYN DEY EN KAREL DE TIENDE.

De Algiersche Dey, der Franschen Vorst,
Zien hun regering thans geschorst,
Dat staat gelyk by beiden.
Van d' eene had men 't wel gedacht;
Van d' andre kwam het overwacht;
Daarin zyn ze onderscheiden.

Men kan hun beeld, in steendrukplaat,
Aanschouwen in de Kalverstraat,
Dat staat gelyk by beiden.
Maar de eene is blank en niet gezet,
En de ander zwart en dik en vet;
Daarin zyn ze onderscheiden.

Zy zyn voor klyt en rede doof,
En zeer standvastig in geloof;
Dat staat gelyk by beiden.
Maar de een houdt Mahomet in eer,
En de ander volgt Loyola's leer;
Daarin zyn ze onderscheiden.

Zy hielden vol met styven zin,
En vleiden zich met vast gewin,
Dat staat gelyk by beiden.
Een *Waaierslag* bragt d' eene in rouw,
Een *Coup d'Etat* hielp d' andre in 't nauw,
Daarin zyn ze onderscheiden.

Maar by 't beslissen van hun lot,
Bleefde eene en de ander buiten schot,
Dat staat gelyk by beiden.
Doch de een bleef thuis terwyl men streef,
Daar de ander toen uit jagen reed,
Daarin zyn ze onderscheiden.

Zy zyn gehoond, bespot, verguisd,
Naar vreemde landen nu verhuisd,
Dat staat gelyk by beiden.
De een deed zoón reistogt nimmer meer;
Voor de ander is 't de derde keer;
Daarin zyn ze onderscheiden.

By de reis, door hen gedaan,
Zyn de eene en de ander sloop gegaan;
Dat staat gelyk by beiden.
De een heeft naar Napels zich gewend;
Waar de ander gaat is onbekend;
Daarin zyn ze onderscheiden.

Zy namen wyslyk alle twee,
Meer dan zy noodig hebben mee,
Dat staat gelyk by beiden.
Maar de een verliet een ryk vol schuld;
En de andre een kas, met goud gevuld;
Daarin zyn ze onderscheiden.

De Franschen brouwen al dat kwaad
Aan de een' en de andren potentat;
Dat staat gelyk by beiden.
By d' een had dit hun Vorst belast,
't Heeft hem by d' ander boos verrast;
Daarin zyn ze onderscheiden.

Zy hebben altyd op hun pad,
Der vrouwen byzyn hoog geschat;
Dat staat gelyk by beiden.
Maar op zyn reis nam de eene er twee,
En de andere acht en vyftig mee;
Daarin zyn ze onderscheiden.

Zy zien na 't geen er is gebeurd,
Zich door hun volken niet betreurd;
Dat staat gelyk by beiden.
De Franschman heeft den Turk getruid;
Nu lacht de Turk den Franschman uit;
Daarin zyn ze onderscheiden.

Zy doen na dezen alle twee,
Als ryksbestuurders niet meer mee;
Dat staat gelyk by beiden.
Maar zonder Vorst bleef 't een ryk,
En 't ander kraeg er twee gelyk;
Daarin zyn ze onderscheiden.

Curaçao den 18den Augustus 1831.

DE HoogEd. Gestr. Heer Directeur ad-interim dezer Kolonie van Zynen Majesteits Consul te Maracaibo ontvangen hebbende de na te meldene officiële stukken, volgens welke het tractaat van vriendschap, handel en scheepvaart tusschen Zyne Majesteit den Koning der Nederlanden en de Regering van Columbia, in geheel Venezuela in volle kracht en waarde gesteld is, heeft gelast dat aan dezelve stukken publiciteit zal worden gegeven, gelijk zulks geschiedt by deze.

STAAT VAN VENEZUELA.

Secretarie van Buitenlandsche Zaken.

Valencia den 30sten Juny 1831, het 2de jaar van de wet en 21ste der onafhankelykheid.

Aan den Heer Consul van Z. M. den Koning der Nederlanden te Maracaibo.

MYN HEER!

Ik heb de eer te kennisse van UED. te brengen dat het Congres by dekreet van den 15den dezer goed geoordeeld heeft het tractaat van vriendschap, scheepvaart en handel, gesloten tusschen Z. M. den Koning der Nederlanden en de regering van Columbia, goed te keuren.

In paragraaf twee van het 25ste artikel des gemelden tractaats bepaald zynde dat hetzelfde verbindend zyn zoude voor de contracterende partyen van de uitwisseling der ratificatie af, zoo heeft het gouvernement geieven te verklaren dat de toepassing des bedoelden tractaats sedert den 15den February des verleden jaars, de dag waarop zulks plaats had, een aanvang had moeten nemen.

Ik ben met den volmsaksten eerbied

UED. zeer gehoorzame Dienaar,
(get.) SANTOS MICHELENA.
Voor naauwkeurige Vertaling,
De Consul der Nederlanden te Maracaibo,
EDW. BROOKE PENNY.

Departement van Buitenlandsche Zaken.

WET

goedkeurende het tractaat gesloten tusschen Z. M. den Koning der Nederlanden en de regering van Columbia op den 1sten Maart 1829.

De Senaat en Kamer der Vertegenwoordigers van de Republiek van Venezuela, in Congres vereenigd.

In aanmerking nemende:

1. Dat het tractaat gesloten tusschen Z. M. den Koning der Nederlanden en het Gouvernement van Columbia, bekrachtigd was door Zyne Excellentie den Heer Generaal Simon Bolivar, in hoedanigheid als opperhoofd, dat hy toen over de Republiek van Columbia was, waarvan de provincien van het oude Venezuela een deel uitgemaakt hebben.

2. Dat door middel van officiële bekendmaking het gemelde tractaat in deze provincien niet in werking was ten tyde toen derzelver afscheiding van het ander deel van het Gemeenebest van Columbia plaats had, en toen zy in eenen onafhankelyken staat geconstitueerd werden.

3. Dat ingevolge § 11 van het 87ste artikel der grondwet van den Staat van Venezuela, het aan het Congres behoort deszelfs toestemming en goedkeuring te verleenen aan tractaten van vriendschap en handel.

Besluiten.

Art. 1. Het tractaat van vriendschap, handel en scheepvaart, gesloten tusschen Z. M. den Koning der Nederlanden en de Republiek van Columbia, en bekrachtigd den 10den September 1829, wordt goedgekeurd.

Art. 2. Het gemelde tractaat zal voor Venezuela verbindend zyn sedert het zulks voor Columbia was, als een gevolg der nationale verminderingen, welke het gouvernement der unie, dat eertyds bestond, aan één gehecht hielden.

Art. 3. Venezuela afgescheiden zynde van het gouvernement der Unie, en daar het deszelfs plaatselyke belangen met de andere deelen die het Gemeenebest van Columbia uitgemaakt hebben, gelijk deszelfs handel en vriendschappelyke betrekkingen met andere natien, regelen moet op den voet zoo als deszelfs staatkundig bestaan en de tegenwoordige regeringsvorm het toelaten, zoo zal de toepassing van dit tractaat van de zyde van Venezuela afhangen van de wederzydsche nakoming van hetzelfde van de zyde van den Koning der Nederlanden.

Gegeven te Valencia den 13den Juny 1831.—2. en 21.

(get.) De President van den Senaat, MANUEL QUINTERO.
De President van de Kamer der Vertegenwoordigers, (get.) MR. JOSE MANUEL DE LOS RIOS.
De Secretaris van den Staat, (get.) VICENTE MICHELENA.
De Secretaris van de Kamer der Vertegenwoordigers, (get.) RAFAEL ACEVEDO.

Valencia den 15den Juny 1831.—2. en 21.

Ter uitvoering,
(get.) DIEGO BAUTISTA URBANEJA.
Voor Z. E. de Vice President, belast met het uitvoerend bewind,
De Secretaris van Staat in het Departement van Financien en Buitenlandsche Zaken,
(get.) SANTOS MICHELENA.
(get.) Voor gelykvermigd afschrift, MICHELENA.
Voor naauwkeurige Vertaling,
De Consul der Nederlanden te Maracaibo,
EDW. BROOKE PENNY.

En voorts dat de belanghebbenden zullen worden opzettend gemaakt, zoo als zy hierby opletend gemaakt worden, dat ingevolge mededeeling van Zynen Majesteits voornemen, het voornemde tractaat sedert langere tyd reeds in de andere deelen van Columbia in werking is geweest.

W. PRINCE, Sec.

Curaçao den 18den Augustus 1831.

VAN wege den HoogEd. Gestr. Heer Directeur ad-interim dezer kolonie, wordt hierby bekend gemaakt dat er op aanstaanden Woensdag den 24sten dezer, zyn de de Geboortedag van Zyne Majesteit onzen zeer geliefden en geëerbiedigden Koning, audientie door Zyn HoogEd. Gestr. zal verleend worden op het Gouvernement Huis binnen het Fort Amsterdam, na het afloopen der parade van de gewapende magt, dewelke zal gehouden worden des voormiddags te half twaalf ure.

W. PRINCE, Sec.

Publieke Inschrijving.

BENODIGD zynde ten behoeve van het eiland Bonaire Drie Duizend Dakpannen, zoo zal de Boekhouder Controleur onder nadere goedkeuring van den HoogEd. Gestr. Heer Directeur de levering van dezelve aan den minst biedende aanbesteden; die daartoe gading hebben kunnen de biljetten van inschrijving van heden af tot Dingsdag den 23sten Augustus tot des middags twaalf ure ter Controlie der Financien inzenden.

J. PH. BOSCH.

Den 18den Augustus 1831.

BEKENDMAKING.

Secretarie van het Gemeente-Bestuur, den 19den Augustus 1831.

HET Gemeente-Bestuur dezes Eilands, brengt ter kennis van en gelast by deze aan alle Broodbakkers dat de Brooden voor de volgende week te bakken het gewigt zullen moeten houden van 22 Onzen voor 15 Centen; terwyl de Fransche Brooden Een Once minder zullen kunnen wegen, op pene als by publicatie van den 16den Maart 1824 is bepaald.

Van wege het Gemeente-Bestuur voornoemd,
De Secretaris van hetzelfde,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER JR.

BEKENDMAKING.

Secretarie van het Gemeente-Bestuur, den 5den Augustus 1831.

HET Gemeente-Bestuur dezes Eilands, doet by deze aan alle Vleeschhousers kennis geven, dat de pryzen van Versch Vleesch voor de loopende maand Augustus zyn bepaald als volgt:

Ossen Vleesch op niet hooger dan 30 Centen per pond.
Schapen of Lams Vleesch op niet hooger dan 25 Centen per pond.

Kabrietten en Varkens Vleesch en Schilpad op niet hooger dan 20 Centen per pond en gelast hun verder zich daaraan te houden op pene als by de wet is bepaald.

Van wege het Gemeente-Bestuur,
De Secretaris van hetzelfde,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER JR.

Verloren of Gestolen.

EEN Zakboekje met Stalen en Zilveren Chirurgicale Instrumenten, omtrent zes duim lang en bruin van kourleur, met den naam van den ondergeteekende op den zilveren spadel gegraveerd. Er wordt eene billyke belooning uitgelooft aan den persoon of de personen, welke hetzelfde terug brengen, of aanwyzing kunnen geven ter ontdekking van den dief of ter verkryging van het verloren goed; en alle personen worden hierby gewaarschuwd het gemeld doosje niet te koop, aangezien tegen de zoodanigen naar regten zal worden geprocedeerd.

J. A. DE LIMA, M. D.

Den 12den Augustus 1831.

Liefhebberij Komedie.

"On fait ce qu'on peut
Non pas ce qu'on veut."

DE Werkende Leden brengen mits deze ter kennisse van de Heeren Leden Intekenaren, dat de representatie van

LOUISE,

Toneelstuk in drie Bedryven.
GEVOLGD DOOR HET NASTUK

La Tête noire,

Blyspel in een Bedryf.

zal op Maandag den 29sten dezer plaats nemen.

NB. De Leden die vreemdelingen introduceren worden verzocht om inschrijving daarvan te doen.

Den 19den Augustus 1831.

OVERLEDEN—Te Maracaibo op den 25sten July dezes jaars, de Heer CHARLES HALCK, eertyds een inwoner van dit eiland.

CURACAO.

Faartuigen in en uitgeklaard sedert onze laatste.

INGEKLAARD—AUGUSTUS.

13. golet Trio, Landon,	New York
15. —— Bilt, Jones,	Rio de la Haeha
boot Courier, Fournier,	Bonaire
16. golet Irena, Hanzen,	Coro
— Geertruida, Levy,	Adicora
17. —— Amable Lucia, Marcoñier,	Maracaibo
UITGEKLAARD—AUGUSTUS	
17. golet Carolina, De Bret,	
— Gaby, Gen. van Schooten, Elég.	
18. golet Trio, Landon,	
19. —— Amalia, Isiera,	

Wij hebben eene Jamaica'sche Courant van den 7den July gelezen, behelzende dat op dat eiland de kinderziekte eene groote verwoesting aanrigt. Wij hebben niet onraadzaam geoordeeld ter spoediger verspreiding van dit belangrijk berigt, uittreksels van die Courant zoo in het nederlandsch als in het Engelsch te maken.

De Gouverneur van Cartagena heeft op den 29sten Juny een besluit afgevaardigd, verbiedende alle vaartuigen zoo wel vreemde als nationale om binnen Boca Chica en andere havens van Cartagena te komen, ten zy eerst in quarantaine gelegen te hebben; dit besluit is genomen ten gevolge van een uit Jamaica ontvangen berigt, meldende dat de kinderziekte aldaar met woede heerschte.

Vaartuigen die aankomen zonder zieken aanboord zullen slechts acht dagen lang in quarantaine leggen, doch zieken aanboord hebbende alsdan veertig dagen.

Het zal dus van het grootste belang voor de inwoners dezer kolonie zyn om dadelijk voorzorgen tegen deze vernielende ziekte te nemen, waartoe thans de gelegenheid zich gelukkig op doet, wyl er koepokstof op het eiland te bekomen is. Ook zyn er van wege het gouvernement reeds maatregelen tot het afwenden dier ziekte genomen.

Volgens private berigten van de overkust onder dagteekening van den 16den July jongstleden, zoude het gouvernement van Bogota een besluit afgevaardigd hebben, waarin de Generaal Santander, voormaals Vice President belast met de uitvoerende magt der Columbia'sche Republiek, van alle charges die tegen hem door het gouvernement van den nu wylen President Bolivar ingebracht waren, ontslagen en met luftuigen in zynen vorigen rang, zyne eer en waardigheid volkomen hersteld en het weleer tegen hem uitgesproken vonnis van bannissement by dat besluit vernietigd wordt.

Daar nu reeds eenigen tyd geleden door vele Columbianen de wensch is geuit, dat de verbannen gewezen Vice President Santander, die zich na het tegen hem geslagen vonnis van bannissement uit Columbia verwijderd had en naar Europa was vertrokken, wederom het bewind van het Columbia'sche gouvernement in handen mogt nemen, te meer daar hy, een kundig en ervaren staatsman zynde, veel zal kunnen bydragen om de gistende gemoederen der onderscheidene partyen en de daaruit voortvloeyende kleine burger oorlogen die de republiek met rassche schreden naar baren ondergang leiden, tot bedaren te brengen, zoo twyfelt men niet of de uitnoodiging, welke, volgens gerucht, reeds aan dien staatsman zoude gedaan zyn, om zich wederom aan het hoofd der administratie van Columbia te plaatsen, by hem ingang zal vinden; en de door binnenlandsche onlusten al meer en meer geschokte republiek daardoor een vast standpunt in den ry der staten en volkeren verkrygen, hetwelk te wenschelyker is, daar eene vaste regeling van den zeer verachterden staat der lands administratie en weder aankweeking der byna geheele verwaarlozing van eenen voordeel aanbriengenden landbouw, gevoegd by eene verzuistering der onderscheidene thans in tegenstryd zynde provincien, veel zullen kunnen bydragen tot weder opening dier bronnen van welvaart waaruit ook ons eiland in vroegere jaren zoo veel voorspoed voor deszelfs bewoners putteden.

Verdere uittreksels uit de jongst ontvangene Nieuw Yorksche Couranten.

Wij lezen uit Nieuw-Yorksche Couranten brieven van Port-au-Prince van den 10den, 11den en 12den Juny, meldende dat het fregat Junon en de korvet Hébé den 29 Mei aldaar waren aangekomen, hebbende aan boord M. Pichon, Consul van Frankryk, belast met het ultimatum van het Fransche gouvernement. Hy vordert, dat van de 36,000,000 patienjes, die het gouvernement van Haïti aan Frankryk schuldig is, eene somma van 8,000,000 jaarlyks moest betaald worden. De bezetting van de Mule zoude als waarborg gegeven worden; en in geval van oorlog tusschen Frankryk en de andere mogendheden, zoude Frankryk alleen het regt hebben om er pryzen

op te brengen. De Franschen zouden in de geheele republiek de zelfde voorregten als de Haytianen genieten. Deze voorstellen door den President afgekeurd zyn, heeft M. Mollien, Vice Konsul, alle de Franschen by zich aan huis byeen geroepen en hun medegedeeld de uitkomst van de onderhandelingen. Hy heeft hen verklaard dat hy zich op het fregat Junon zoude inschepen, dat hy de overrogt aan 40 personen zou kunnen geven, en voorts dat na dit tydstop, degenen, die in het land zouden blyven, niet meer op de bescherming van het Fransche gouvernement moesten staat maken.

De vreemdelingen zyn zeer verschrinkt over deze gebeurtenissen en byna alle de Franschen maken hunne toerusting om te vertrekken. De brik Constance was afgehuurd geworden om een groot aantal derzelve naar St. Thomas over te brengen.— Twee Engelsche oorlogschepen worden van Jamaica verwacht om den Engelschen handel te beschermen.

HAYTI.—Een brief van Port-au-Prince, gedagteekend den 28sten Juny, meldt dat weinige Franschen het eiland hebben verlaten, niettegenstaande de dringende aanrading van den Franschen Konsul. Een fregat lag aldaar om dadelijk naar Frankryk te vertrekken en anderen werden er spoedig verwacht. Het Haytiaansche gouvernement maakt groote toebereidselen ten einde tegenstand te kunnen bieden.

PERU.—Berigten uit Callao van den 20sten April vermelden van eene door het kongres gemaakte verandering in den post van Vice President der Republiek. Eenige dagen vóór den 20sten April werd Don Andres Reyes in plaats van den Generaal La Fuente tot Vice President benoemd.

In eenen brief gedagteekend Lima den 19den leest men dat er in den nacht van den 16den een aanslag was ondernomen door Generaal Elspam, Prefect van Lima en den Brigadier Generaal Benavides om Generaal La Fuente te arresteren; doch dit is mislukt, hy heeft zich met de vlugtered. Men geloofde dat de President Gamarra zyn arrest bevolen had, maar de reden waarom wist men niet.

Generaal La Fuente wordt voorgesteld om een verlicht man, met vastheid van karakter en als vry bekwaam dan al de andere personen met welken hy in het bewind van het gouvernement moet werken. Deze hoedanigheden hebben hem veel achting en aanzien onder het volk doen verwerven, niettegenstaande zyne diepe staatkundige kuiperij; en het is wegens de al te groote populariteit welke hy hoe lang hoe meer verwerft dat de President hem heeft willen doen arresteren.

BUENOS AYRES.—Uit eene Courant van Buenos Ayres met dagteekening van den 31sten Mei, verneemt men dat er gedurig leger berigten te Buenos Ayres ontvangen werden over de gevechten tusschen de troepen van de grens en die van de binnenlandsche provintien. Het schynt dat de eersten steeds overwinnend zyn en de laatsten de een na de andere zich aan de eersten onderwerpen. De opperbevelhebber van het Unitariaansche leger, de Generaal Jose Maria Paez, was in eene schermutseling met de troepen van Buenos Ayres krysgeslagen gemaakt en werd in de stad verwacht.

Op den 20sten Mei heeft het gouvernement van Buenos Ayres eene boodschap aan het Huis der Vertegenwoordigers gezonden. Betreffende den oorlog, welke tegen de binnenlandsche provintien gevoerd wordt, merkt men er in aan: "de grens provintien ingezien hebbende dat de vreedzame maatregels ter vereffening der verschillen niet alleen vruchteloos aangewend maar zelfs gevaarlijk worden, men noodwendiglyk de toevlugt tot de wapens heeft moeten nemen, niet zoo zeer om vyandelyk te handelen, maar om zich te verdedigen. Verscheidene binnenlandsche provintien doen groote en heldhaftige offeringen om zich los te scheuren van de magt die haar drukt en hebben den bystand van de grens provintien ingeroepen, welke haar niet geweigerd kan worden. De Voorzienigheid heeft blykbaar hare pogingen met goede uitkomsten bekroond en het gouvernement hoopt dat de rampen welke dit aanmerkelyke gedeelte van de Argentynsche Republiek verwoest hebben, spoedig zullen ophouden enz."

POLEN.—Als een voorbeeld van het in Pruisen heerschende gevoel ten gunste van de Polen, wordt gemeld dat toen het valsehe berigt der inneming van Warschau in Berlyn was ontvangen, de Russische ambassadeur zyn Hotel had willen laten illumineren, doch werd door den hoofd ambtenaar van de Policie aangeraden zulks niet te doen, om dat de goede gezindheden voor de Polen zoodanig in Berlyn waren opgewekt, dat er zeer vele waarschyntlykheid bestond, dat zyn huis vóór den volgenden morgen in puinhoopen zoude liggen. De ambassadeur dacht beter zyn huis te redden dan te illumineren.

NEDERLANDEN.

Vergelyking tusschen den invoer van Steenkolen uit Belgie en uit Engeland.

Om een bewys te geven, hoedanig onze handel en onderscheidene takken van volksbestaan, door de vereeniging met Belgie benadeeld zyn, en welke voordeelen uit de scheiding van hetzelfde kunnen voortvloeijen dient het volgende:

Na de vereeniging met Belgie zyn uitsluitend ten behoeve der kolenwynen aldaar, de inkomende regten op kolen, van buitenlandsche invoeren, zoodanig verhoogd, dat er aan geenen invoer te denken was, zoo dat wy verpligt werden onze behoefte geheel uit Belgie te trekken.

De aanvoer geschiedde uit de kwartieren van Luik gewoonlyk in open aken, soms twee naast elkander gebonden, welke de Maas afdreven, of in zoogenaamde Brabandsche pleiten uit de ommestrecken van Gent; deze schepen zyn gewoonlyk bemand door twee of drie man en hebben op hunne afvaart een niets beduidend ton- of tolgeld te betalen, zoodat de kolen, als het ware van den oorsprong tot de behoefte vervoerd werden, zonder dat de land- of andere volk-bedryven daar van voordeel hebben; doch voeren wy eene lading kolen aan uit Engeland, zoo als wy onlangs eene van omtrent 75 hoed ontvangen hebben, dan wordt daarvoor betaald:

Loodsgeld uit zee	f 24
dito op de rivier naar de stad	16
Inklaaren uit zee	7
Piank- en stellinghouten by de lossing	5
Vuur- en tonnengelden op de kust	10
Gewoon havengeld in de stad f 3 }	12
Buitengewone dito dito " 9 }	12
Lastbrief	5
Lastgeld	20
Inklaring aan het konvooi	11
Commizenloon	2
2 1-2 pCt. provisie voor den Cargador dat wel gerekend kan worden	20

f132

Welk een verbazend onderscheid en voordeel, hetwelk nu het Noorden of ons Holland geniet, dat anders uitsluitend door Belgie genoten werd—en voegen wy hierby dat gewoonlyk de schepen uit Brabant leeg terug varen vooral de aken, en dat de daartoe behoorende personen weinige vertering maken, of hunne schepen geene reparatie behoeven, en dat de meeste Engelsche schepen eene equipage hebben van 7 á 8 man—dat die gewoonlyk veel verteeren, veel voor de schepen alhier aanschaffen, en terug gaande, tot zeer billyke vrachten goederen mede nemen, dan zullen wy zeer wel den algemeenen wensch uiten, en Zyne Majesteit den Koning smeecken vooral de scheiding van Belgie te bevorderen, alzoo in dezelve de welvaart van Holland gelegen ligt; want een vrye handel onder lage regten, en ontdaan van onslagtige formaliteiten, zal aan Holland dien roem weder geven, welke het eertyds had, en met dien roem de schatten, welke aan hetzelfde zulks een gewigtigen invloed geven.

FROM A JAMAICA PAPER OF THE 7th JULY.

The Governor of Carthage, by a Decree bearing date the 29th ult. prohibits vessels, whether foreign or national, from entering Boca Chica or any other port, unless they undergo a quarantine of eight days, in consequence of the information he had received, that the destructive disease, Small Pox, was raging in this island. The following is the substance of the Decree, and to-morrow we will publish it in full, together with a copy of the note conveying it to the British Consul, Mr. Watts. The authorities at Carthage seem to regret the necessity for the measure, which, it appears, will continue no longer than the existence of the cause which has given rise to it.

"Whereas, it has come to the knowledge of his Excellency the Governor, that the Small Pox is now unhappily committing dreadful ravages in the island of Jamaica: His Excellency directs that from and after this date all vessels entering Boca Chica or any of the ports or otherwise, and whether national or foreign shall in the first place undergo eight days quarantine.

"That in the event of any such vessel having the disease on board she shall be subject to a quarantine of forty days.

"The execution of this Decree is committed to the Health Officer, who is required to arrange with the commanders of such vessels a mode of receiving refreshments and every succour from the city that may be required and that no letter shall be brought into the city without having been first fumigated—that a copy of this Decree be forthwith transmitted to his Britannic Majesty's Consul, and to the commercial agent of the Republic in Kingston.

VICARTE GARCIA.

Carthage, June 29, 1831.

After the above was put in print, and at the moment of going to press, we received the following:—

King's House, 6th July 1831.

SIR—You will be pleased to publish the following letter from the English Consul at Carthage together with the Regulations to which that letter refers.

I am, Sir, your obedient servant,

Wm. Bullock.

To the Editor of the Kingston Chronicle.

[copy.]

British Consulate, Carthage de Colombia, 30th June, 1831.

SIR,

In consequence of authentic information received here, that a dangerous epidemic of Small Pox is raging in the Island of Jamaica, the Civil Government of this Province has deemed it a measure of necessary precaution to establish regulations of quarantine at this port, to which are subject all vessels, whether of war, or of the merchant service, arriving at this place, from any part of that Island, during the prevalence of that destructive contagion.

I transmit to you, Sir, Copy and Translation of the Governor's official note to me on that subject, with Copy and Translation of the Regulation established for the performance of that quarantine, for the information of Lord Belmore and that they may reach the public notice. I have, &c.

(Signed) EDWARD WATTS, H. B. M. Consul.

To the Secretary
To his Excellency the Governor
of Jamaica, King's House.

REGULATIONS TO WHICH THE FOREGOING COMMUNICATION REFERS.

That all vessels, whether of war or of the merchant service, foreign or national, which may enter this harbour, proceeding from Kingston, or from any other port of the Island of Jamaica, shall be subject to quarantine, fixing it at the anchoring ground at Boca Grande, the term of which of mere precaution shall be eight days precisely; and, in cases in which any individual shall be found on board infected with small pox, the term shall be precisely forty days. That, in the first case, it shall be the duty of the Physician of the Board of Health to arrange with the Captain of the Vessel, in what manner the supplies, which he may want from the town, shall be received, and in the second case, the same arrangements shall be made, in concert with the Treasurer of this Board, who is authorised to provide all the necessary means, making out an account of the same, that their amount may be reimbursed in proper time, whilst the vessels in question are in port. That all correspondence in either of these cases shall be fumigated with sulphur before the letters are brought into the town, the Physician of the Board of Health being charged to carry this regulation into effect, in the presence of an officer from the Post Office, in the most prompt and convenient way for the public advantage, and that the said Physician of the Board of Health shall always acquaint previously the Governor, President, with all the measures he is desirous to adopt, or with the regulations, which he may deem necessary to establish, by virtue of the authority of the present regulation in order that he may afterwards, with the consent and approval of the Governor, whom the Board may yet consult, that he be pleased to provide all the assistance required of him that may be conducive to the better fulfilment of this regulation, recommending also the Governor to require the Commercial Agent for Colombia, in Kingston, to inform him with every provision and exactness of the progress, or of the cessation of the said epidemic for the information of the Committee, which, whilst it desires to discharge its respective duties, to the benefit of the public health of the said inhabitants, it is far from wishing to injure in the smallest degree the important and useful Commercial relations which exist between this place and the Provinces of the Interior, and the Island of Jamaica.

Over den vroegen Handel in Nederland en Frankryk.

De buitenlandsche Handel ging van de Slavoniërs tot de Saksers, en van dezen tot de Friezen over, die denzelfden aan hunne nabestaanden en afstammelingen, namelijk aan de Hollanders, Zeeuwen en Vlamingers mededeelde. In de oude Friessche wetten werden slechts eittelyke weinige sporen van eenigen Handel gevonden; meer grond van zekerheid is ervoor overleveringen, volgens welke in 837 de Noormannen eene Handelstad, Witlam geheten, aan de uitwatering der Maas, zouden hebben verwoest. Wyk-te-Duurstede, Thiel en Luik worden ook genoemd als plaatsen, die te zelfder tyd handel dreven. Oorkonden van de jaren 840 en 983 maken reeds melding van den invoer van vreemde goederen in de Nederlanden en van het heffen van een toelagt by Luik op de markt van Viset, en zulks wel van onderscheidene produkten. De buitenlandsche handel werd te Thiel door kooplieden van Quedlinburg, Gosslar en Maagdeburg gedreven. Alle omzetting in Vlaanderen geschiedde in het jaar 960 op de wekelyksche markt en wel by wyze van ruilhandel. Graaf Boudewyn III. bragt eindelyk daarin verbeteringen aan, schonk vele vryheden van tol, en ontbood vele kunstenaars en handwerkers uit Duitschland. Zoo werd ook reeds in de 12de eeuw de West Friessche stad Stavoren, welke kooplieden zeer kostbare huisraden bezaten, eene der rijkste steden, en bezochten reeds in de vroege tyden hunne schepen de uiterste einden der Oostzee. Dordrecht, alwaar vele Luiksche kooplieden woonden, was eene aanzienlyke stapelplaats en werd de zeehaven van Keulen, Luik en van de overige steden langs Ryn en Maas genoemd. In Luik wafden in 1107 de kooplieden onder de beschutting der domheeren, en hadden eenen grooten handel in brandewyn, metaalwerken, lederwerk, zout, visch, lakens en granen. In 1140 voeren er zoutschepen op de Maas, en 10 jaren later eene vloot van zoogenaamde Maasbooten van Huy naar Luik. In de 11de eeuw bood men te Viset, op de markt, lakens te koop aan, en reeds in 1195 bezat Luik een wynhandel met Frankryk.

Reeds by de eerste onderwerping van het Friessche ryk onder den Groot-Hofmeester Pepyn van Herstall, in de jaren 689 en 697, moet er eenige handel in de Nederlanden hebben bestaan, dewyl de jaarboeken van Metz melding doen dat deze Vorst door het winnen van den slag by Wyk-te-Duurstede op hunnen Hertog Radboud eenen overgrooten buit had behaald. In de vervalschte brieven van Karel de Groote werd den Friezen de vryheid vergund, om voor alle soorten van kleeding, goud en zilver te mogen bezigen. Laatstgenoemde Vorst schonk aan den kalif Aaron-al-Raschid in Perzie een aantal witte, graauwe, scharlakensche en hemelsblauwe Friessche mantels, die in het Oosten zeer gezocht en by uitstek zeldzaam waren. De Friezen vervaardigden later ook kleine en korte mantels en verkochten ze tot even hooge pryzen als te voren de grootere en wydere. De Keizer gaf uit dien hoofde een bevel, om tot de gewone pryzen geene andere dan groote mantels van de Friezen te koopen. Geen twyfel lydt het, dat reeds ten tyde der Karlingers in de Nederlanden eene groote handel werd gedreven. Althans deze gewesten werden door de Noormannen drok bezocht, hetwelk een voldoende bewys oplevert, dat in dezelve handel en rykdom werd gevonden, want de Noormannen waren gewoon zich slechts naar zoodanige natiën te begeven, als welke door derzelver welvaart hen in de gelegenheid stelden eenen aanzienlyken buit te verwerven, zoo als in de Oostzee, Engeland, Frankryk, Spanje, Afrika, Sicilie, Italic, Griekenland, Syrie en Klein-Azië. De gezamenlyke Nederlanden behoorden grootendeels tot de oude Friessche Koningryken, en heetten nog in het Karlingsche tydvak, meestal Friesland, welk land als zoodanig zich tevens langs de West-Faalsche zee kust uitbreidde, en van hier tot aan den Eider en aan de overzyde tot aan het kanaal by de uitwatering van den Ryn zich voortzette. Tegen Frankryk aan, reikten deszelfs grensplanen tot verre aan de Maas en Schelde. Dit dus genaamde Friesland omvatte derhalve de zeven vereenigde Nederlanden, en van de Oostenryksche Nederlanden het tegenwoordige Vlaanderen, Brabant, Limburg, Luik, Antwerpen en Mochelen. Keizer Lodewyk de Vrome had aan Rorik een gedeelte van Friesland met Wyk-te-Duurstede als leen gegeven, om dezelve tegen de zeeoveryen der Deenen te beschermen. Deze laatstgemelden echter, steeds genegen zich meer en meer uit te breiden, namen Dordrecht en eenige Brabantsche steden weg, en zochten zich ook van Bonn, Keulen en Galka meester te maken. Lotharius I had dus met hen vele moeite, en deed te laatste Rorik gevangen zettou.

Deze ontkwam echter uit zyne hechtenis, en liet zich naderhand door zyne eigene broeders tegen hem gebruiken. Alstoen hitste Lotharius ook de overige Deenen op, hetwelk Koning Horich van Leenemarker bewoog, met eene vloot naar Friesland te stevenen. De Noormannen verwoestten nu sedert 841 Friesland en legden het volk schattingen op. De broeders van Lotharius, Lodewyk en Karel, vaardigden eindelyk aan Rorik een gezantschap af, waarna een gedeelte der Deenen naar Guienne afstrok en de stad Bordeaux bemagtigde. De overigen, echter, namen Wyk-te-Duurstede in, hetwelk in de overlevering een *Emporium*, en by Heda eene groote stad genoemd wordt; zy namen ook nog de eilanden der Batavieren weg. Lotharius was gedwongen hun ook deze verovering, onder voorbehoud zynen leenregten, af te staan. Een gedeelte der Deenen hield daarom echter niet op, in de Nederlanden en langs de zee-kusten roofstogten te plegen.

De Noormannen, die intuschen Frankryk verwoest hadden, staken wederom in zee, en vereenigden zich met andere borden, die in Saksen door den Duitschen Lodewyk waren teruggedreven; een ander gedeelte hunner trok den Wezer op naar Saksen, alwaar de dappere Trikulf hen tegenrukte. Voornamelyk deden zy ook invallen in West-Friesland, Holland en Gent, en hadden by deze strooptogten het er byzonder op toegelgd om de kloosters uit te plunderen en af te branden. In het jaar 852 kwam eene versche vloot van 252 zeilen naar Friesland om schattingen op te leggen. Het Frankische leger aan de Schelde weigerde tegen hen te vechten, en koning Karel van Frankryk vond goed heimelyk met hen zich te verstaan, waardoor zy in staat geraakten hunne verdere ondernemingen voort te zetten. Naar alle waarschyndheid bleven zy tot in 880 in den den te Nymegen en bemeesterden Trier, doch werden, Thuin door den Duitschen Lodewyk werden overwonnen, nadat zy reeds vroeger, in 876, de West-Friezen geslagen en hun alle de geroofde schatten wederom ont-nomen hadden. Na des Duitschen Lodewyks dood vernieuwden zy hunne roofstogten in de Nederlanden, tot welke ook nu het oppergedeelte van Lotharingen behoorde. Zy kwamen met eene vloot in de Waal, landden te Nymegen en bemeesterden Trier, doch werden, in 882, nadat zy Luik, Utrecht en Tongeren verbrand hadden, aan de Maas in eenen grooten veldslag overwonnen. Zy verwierven echter nog eenen voordeelingen vrede, zoodat hun 2,080 ponden zilver, of wel, volgens anderen, eene onmetelyke massa goud en zilver werd uitbetaald, terwyl hun bovendien dat gedeelte van Friesland werd afgestaan, hetwelk Rorik van den Duitsche Lodewyk had in bezit gehad. Nu namen zy Friesland in, waarby de Deensehe vorst Siegfried verslagen werd, en alleen Godfried zich staande hield. In de jaren 885 en 890 ondernamen zy nieuwe wapenfeiten tegen Lotharingen. Op den hofslag van Keizer Hendrik II beschuldigde men de Friezen, dat zy krustogten deden tegen de Saksers en hunne schepen wegnamen, waardoor deze laatsten onvermogen werden om zeehandel te dryven. Men nam het besluit hen over deze vyandelykheden verwytingen te doen, en hen te vermanen voor het vervolg daarvan af te zien. De Friezen verontschuldigden zich wiet te verklaren, dat hunne kaperen alleenlyk gericht waren tegen de zeeschuimers in de noordelyke wateren, die aan de Saksers groote nadeelen hadden toegebracht. Zy gaven zelfs te kennen deze nog heviger te zullen vervolgen, en hielden woord. Den buit en de gevangenen, welke zy in deze togten verkregen, deelden zy met de Saksers, ter dezer bevrediging. De Noormansche en Friessche gewoonte volgens welke de jongste zonen der vorsten, met vlooten en een gedeelte der overtollige manschap voorzien, op avontuur naar zee werden gezonden, hield ook nog stand in het graafschap Vlaanderen, alwaar alleen de oudste erfgraaf opvolger kon zyn terwyl de overige broeders in andere staten hun geluk moesten zoeken. Van daar dan ook dat Graaf Boudewyn, bygenaamd de IJzeren, voor zynen jongsten zoon Robert eene vloot uitrustte, en hem met geld en alle noodwendigheden tot eene langdurige zeereis voorzag.

Deze Robert vereenigde zich met eenige troepen, die het land ten bezware strekten, en wilde veroveringen maken in Gallicië. Hy verzeilde echter naar eene onbekende kust, en kwam, ten gevolge zynen strooptogten, met de inwoners tot een gevecht, waarby hy het grootst gedeelte zynen manschappen verloor. Hy kwam met nog slechts weinigen hunner by zynen vader terug, die hem echter niet gunstig ontving.

Ten einde de schande dezer neerlaag van zich afte-wasschen, deed hy zyne schepen herstellen en nieuwe manschappen aanwerven. Weder in zee gestoken zynde, leed hy echter na weinige dagen reeds schipbreuk,

uit welke hy zich schier half nakend aan den oever redde. Nu wilde hy in slechte kleeding, in gezelschap der naar Jerusalem optrekkende pelgrims, naar Konstantinopel reizen, werwaarts hem de, in de Grieksche lyfwacht dienende, Noormannen hadden genoodigd, die hem daarby ook het bezit van den Griekschen troon hadden toegezegd. De Keizer slagboonde hem echter alle wegen en belette hem alle middelen om derwaarts te gaan, en dreigde ook hem te zullen doen om het leven brengen. Robert zag daarom van alle buitenlandsche ondernemingen af, en rigtte zyne oogmerken tegen Friesland, hetwelk aan Vlaanderen grensde en door de Graven Theodoor en Florentius geregeerd werd. Het gelukte hem, dit land te veroveren, doch zyne nabuurschap geviel niet aan zynen broeder Boudewyn, die hem uit dien hoofde beoorloogde.

De Friezen hadden Rupen tot stapelplaats by hunnen Noordschen handel, en eene menigte hunner kooplieden had zich te Sleeswyk gevestigd. Zy waren niet minder yverig in het uitbreiden hunner zeevaart, als in hunne zucht tot het doen van landontdekkingen ter verryking hunner aardrykskundige kennis. Onder Hendrik III. zwierven zy tot aan de uiterste einden der Noord- en Ysseen; zy bezochten alle de daar omstreoks gelegen kusten en eilanden, zoo als de Orkaden, Yeland, Groenland, Lapland, enz., en na tot onder de Noordpool te zyn doorgevaaren, kwamen zy tot aan Kamtschatka. Aan de andere zyde breidden zy hunne scheepvaart in den Oceanus tot in de Middellandsche zee uit, en zekere Winkmar kwam met een Friessch snajdeel, ten jare 1097, voor Palestina aan. Zy hadden insgelyks een groot aandeel in den kruistogt, door welke in 1148 Lissabon werd veroverd; van Husum stevender zy den Eider langs, en dreven met de naburige Deenen en Saksers, en verder afgelegene volken, eenen grooten handel.

Om dezen tyd was Gend reeds in het bezit van lakenfabryken. In 998 verkreeg de stad Bommel van Keizer Otto III. den tol en den algemeenen handel in gegist bier, aan hetwelk zy den naam van grante gaven. In den aanvang der 13de eeuw ving Ryssel aan zich op het voordeeligt te onderscheiden door een groot aantal van kooplieden, en door deszelfs sterken handel. De fabryken van geveerde lakens dier stad maakten haar allerwege beroemd en schonken aan hare inwoners groote schatten. Reeds eene eeuw vroeger reisden de kooplieden van Brugge naar Saksen en verzorgden de aanzienlyken met eene kostbare soort van broeken en kousen. Ten jare 862 werd Brugge aangelegd en versterkt, waarheen vele Nederlanders de wyk namen, om de vervolgingen der Noormannen te ontkomen. Vele kooplieden vestigden zich aldaar, en bragten allerlei meringen en handteeringen in zwang. Er werden logementen en, ten behoeve van den handel, gewelven tot magazynen en, in 1180, eene haven gebouwd; in 1239 bezat deze stad eene zoogenaamde lakenhal, alwaar lakens te koop werden aangeboden.

Ook Vlaanderen was zeer beroemd geworden wegens deszelfs Goudmolens, van welke de Goud, en Zilver-smeden, die te gelyker tyd met de kunst van amalgameren bekend waren, gebruik maakten. Engelsche kooplieden bezochten met hunne waren St. Omer, alwaar groot handelaars en winkeliers werden gevonden. Ook deze stad moet destyds reeds eene voornamige handelplaats geweest zyn. Op de marktplaats stonden verscheidene, zoo van hout als van steen opgetrokken winkels en pakhuizen, die allen ten gerye van den handel waren ingerigt. Hare kooplieden stonden in 1127 reeds onder een gild, en hadden van Graaf Willem van Vlaanderen tol-vryheid verkregen. Wanneer zy om handelszaken naar Duitschland reisden, waren zy van het betalen der belastingen ontslagen, want op iedere plaats, alwaar men in gemeenschap wilde handeldryven, moest eene zekere som gelds worden voldaan; van dit regt, *Mansam Soluere* genoemd, werden zy door geheel het ryk ontslagen. Zekere dichter, Wilhelm Brito, die omstreeks het jaar 1214 leefde, maakt eene groote beschryving van de goederen, die jaarlyks ter have van Brugge werden in- en uitgevoerd. Hy zegt onder anderen: "men heeft aldaar alle de rykdommen der wereld vereenigd gevonden. Eene groote menigte van ruw Goud en Zilver, alle de kostbare voortbrengselen der Aziaten, Chinezen, en Indianen; allerlei pelteryen uit Hongarye; Cochenilje; geheele scheepsladingen van Fransche wyren van Larochele en Gascogne; de fynste doeken en kunstwerken, als ook veel yzer en andere metalen uit Engeland en Vlaanderen; en welke handelsvoorwerpen allen, aldaar waren byeengebragt om naar de onderscheidene oorden der wereld te worden verzonden."

Van de stad Geertruidenberg is een Stadsregt van het jaar 1213 aanwezig, in hetwelk berigten gevonden worden van eenige jaarmarkten en van andere groote missen in Holland, die allen zoo vele bewyzen zyn van het ook aldaar reeds in die tyden bestaan eens uitgebreiden handels. Over het algemeen waren toen reeds de Nederlanders hoog beroemd wegens hunnen voortreffelyken landbouw en veeteelt, zoo zelfs dat hunne landbouwkundigen allerwege zeer vereerd en gezocht waren. Zy hadden derhalve van alles eenen grooten overvloed en hunne scheepvaart strekte zich wyd en wyd uit. Voornamelyk vertoonden zich de Friessche schepen in de Oostzee reeds in groote menigte. In 1209 kwamen zy te Wisby binnen, en, later, gebeurde het hen niet zelden, den roofzuchtigen Koerlanders op Oesel, hunnen buit te ontveldigen. Graaf Floris van Holland en Zeeland was reeds in 1284 zoonmagtig, dat hy, op verlangen van den Paus, in staat was eene vloot van 300 zeilen uit te rusten.